

PM 2.5

แผนดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน(PM_{2.5})

PM 2.5

เมืองพัทยา

อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

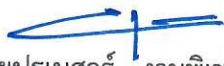
ติดตามคุณภาพอากาศ
ประจำวันของเมืองพัทยา
แบบ Real Time Monitoring

สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ส่วนควบคุมมลพิษ
ฝ่ายจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
โทรศัพท์ ๐๓๘-๒๕๓๒๕๕

คำนำ

ในช่วงฤดูหนาวจนถึงฤดูร้อนของทุกปีในหลายพื้นที่ของประเทศไทยจะเกิดสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ที่มีค่าเกินมาตรฐานซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน รวมถึงเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีด้วย โดยสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ อาทิ การเผาในที่โล่ง การคมนาคมขนส่ง กระบวนการทางอุตสาหกรรม การก่อสร้าง รวมถึงหมอกควันจากพื้นที่อื่น และอีกสาเหตุคือเกิดจากทางธรรมชาติเอง ซึ่งในพื้นที่เมืองพัทยามีลักษณะพื้นที่ติดทะเลมีลมทะเลพัดผ่านและมีสภาพทางอุตุนิยมวิทยาช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคมของทุกปี โดยพบว่าเป็นช่วงเวลาที่ลมสงบมักส่งผลให้ระดับเพดานการลอยตัวของชั้นบรรยากาศเกิดความดันอากาศต่ำลงทำให้การระบายอากาศได้ไม่ดี จึงเกิดการสะสมของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ในชั้นบรรยากาศที่เพิ่มสูงขึ้นและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านคุณภาพอากาศ และมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ และกระทบต่อภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา เนื่องจากนักท่องเที่ยวเกิดความไม่เชื่อมั่นและการตัดสินใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาลดลงจากสถานการณ์ฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ในภาพรวมของจังหวัดชลบุรี

ดังนั้น เมืองพัทยาจึงจัดทำแผนดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ของเมืองพัทยาขึ้น เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวที่อาจจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฝุ่นพิษ ได้มีแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์มลพิษทางอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ

(นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์)
นายกเมืองพัทยา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ความเป็นมา	๑
๒. ข้อมูลพื้นฐาน	๑
๒.๑ ที่ตั้ง	๑
๒.๒ อาณาเขต	๑
๒.๓ ลักษณะภูมิประเทศ	๒
๒.๔ พื้นที่	๒
๒.๕ ลักษณะภูมิอากาศ	๓
๒.๖ ลักษณะของดิน	๔
๒.๗ ด้านการเมืองและการปกครอง	๔
๒.๘ ประชากร	๕
๒.๙ สภาพทางสังคม	๗
๓. สถิติคุณภาพอากาศของเมืองพัทยา	๗
๔. ที่ตั้งสถานีตรวจวัดติดตามคุณภาพอากาศในพื้นที่เมืองพัทยา	๑๐
๕. วิสัยทัศน์	๑๐
๖. พันธกิจ	๑๐
๗. เป้าหมาย	๑๐
๘. ตัวชี้วัด	๑๐
๙. นิยามและความหมาย	๑๑
๑๐. อ้างถึง	๑๒
๑๑. ขั้นตอนการปฏิบัติ	๑๒
แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	
๑. ระยะเตรียมการ	
๑.๑ การเตรียมการในภาพรวม	๑๓
๑.๒ การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง	๑๕
๒. ระยะเผชิญเหตุ	
๒.๑ การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง	๑๖
๑๒. มาตรการบริหารจัดการในภาพรวม	๑๗
๑๓. กฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง	๑๗

สารบัญภาพ

เรื่อง

หน้า

๑. ขอบเขตที่ตั้งเมืองพัทยา

๓

๒. เขตการปกครองเมืองพัทยา

๕

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
๑. จำนวนประชากรในเขตเมืองพัทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๗	๕
๒. จำนวนประชากรเกาะล้าน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๗	๖
๓. จำนวนประชากรในเขตเมืองพัทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗	๖
๔. จำนวนครัวเรือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗	๖
๕. สถิติคุณภาพอากาศของเมืองพัทยารายเดือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖	๗
๖. สถิติคุณภาพอากาศของเมืองพัทยารายเดือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗	๘
๗. ค่าความเข้มข้นของฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM _{2.5}) มลพิษทางอากาศที่เทียบเท่า กับค่าดัชนีคุณภาพอากาศ	๙

แผนดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

๑. ความเป็นมา

ในช่วงฤดูหนาวจนถึงฤดูร้อนของทุกปีในหลายพื้นที่ของประเทศไทยจะเกิดสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่มีค่าเกินมาตรฐานซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน รวมถึงเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีด้วย โดยสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ อาทิ การเผาในที่โล่ง การคมนาคมขนส่ง กระบวนการทางอุตสาหกรรม การก่อสร้าง รวมถึงหมอกควันจากพื้นที่อื่น และอีกสาเหตุคือเกิดจากทางธรรมชาติเอง ซึ่งในที่นี่เมืองพัทยามีลักษณะพื้นที่ติดทะเลมีลมทะเลพัดผ่านและมีสภาพทางอุตุนิยมวิทยาช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคมของทุกปี โดยพบว่าเป็นช่วงเวลาที่ลมสงบมักส่งผลให้ระดับเพดานการลอยตัวของชั้นบรรยากาศเกิดความดันอากาศต่ำลงทำให้การระบายอากาศได้ไม่ดี จึงเกิดการสะสมของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในชั้นบรรยากาศที่เพิ่มสูงขึ้นและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านคุณภาพอากาศและมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ และกระทบต่อภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา เนื่องจากนักท่องเที่ยวเกิดความไม่เชื่อมั่นและการตัดสินใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาลดลงจากสถานการณ์ฝุ่นพิษ PM_{2.5} ในภาพรวมของจังหวัดชลบุรี

กระทรวงมหาดไทยจึงมีมติให้การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงขอให้จังหวัดชลบุรีแจ้งแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} และมาตรการรับมือกับสถานการณ์ฝุ่นพิษให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและดำเนินการจัดทำแผนดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ตามบริบทของพื้นที่

เพื่อให้เมืองพัทยาได้มีแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เมืองพัทยาจึงได้จัดทำแผนดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ขึ้นและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ต่อไป

๒. ข้อมูลพื้นฐาน

๒.๑ ที่ตั้ง

เมืองพัทยา ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกของประเทศไทย อยู่ในท้องที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร ศาลาว่าการเมืองพัทยา ตั้งอยู่ เลขที่ ๑๗๑ หมู่ ๖ ถนนพัทยาเหนือ ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ๒๐๑๕๐

๒.๒ อาณาเขต

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่อ่าวไทย ตรงเส้นรุ้งที่ ๑๓° กับเส้นแวงที่ ๑๐๐° ๔๕' จากหลัก เขตที่ ๑ เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกตามแนวเส้นรุ้งที่ ๑๓° ถึงหลักเขตที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ริมอ่าวไทย ตรงปากคลองกระทิงลายฝั่งใต้

ด้านตะวันออก จากหลักเขตที่ ๒ เลียบคลองกระทิงลายฝั่งใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ ตรง กม. ๑๓๗+๕๐๐ แล้วเป็นเส้นตั้งฉากกับกึ่งกลางทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓ ตรง กม. ๑๓๗+๕๐๐ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะ ๙๐๐ เมตร เป็นหลักเขตที่ ๓

จากหลักเขต...

จากหลักเขตที่ ๓ เป็นเส้นขนาน ระยะ ๙๐๐ เมตร กับกึ่งกลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ ไปทางทิศใต้ ถึงหลักเขตที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่สุดเขตตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง ระยะขนานกับกึ่งกลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ ตรง กม. ๑๕๓+๐๐๐ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะ ๙๐๐ เมตร

ด้านใต้ จากหลักเขตที่ ๔ ไปตามแนวเขตตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ ตรง กม.๑๕๓+๐๐ ถึงหลักเขตที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ริมอ่าวไทย ตรงเส้นรุ้งที่ ๑๒° ๕๒'

จากหลักเขตที่ ๕ เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกไปในอ่าวไทย ตามแนวเส้นรุ้งที่ ๑๒° ๕๒' ถึงหลักเขตที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ในอ่าวไทย ตรงเส้นรุ้งที่ ๑๒° ๕๒' กับเส้นแวงที่ ๑๐๐° ๔๕'

ด้านตะวันตก จากหลักเขตที่ ๖ เป็นเส้นตรงไปทางทิศเหนือตามแนวเส้นแวงที่ ๑๐๐° ๔๕' จนบรรจบหลักเขตที่ ๑

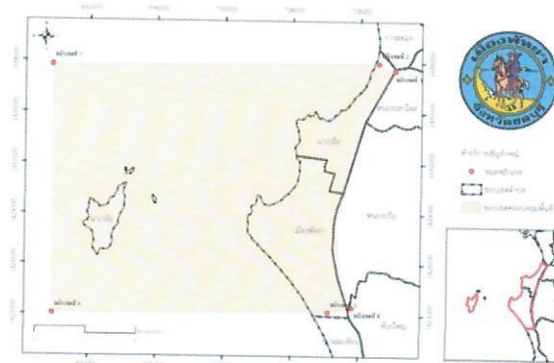
๒.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่เนินมีที่ราบน้อย ที่ราบสำคัญจะเป็นที่ตั้งของย่านพาณิชยกรรมหรือแหล่งการค้า และบริเวณย่านที่พักอาศัยจะอยู่ถัดจากหาดพิทยาสันไปทางตอนบน โดยที่ราบจะถูกล้อมรอบเนินเขาเตี้ย ๆ สูงไม่เกิน ๑๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง นับตั้งแต่ทิศเหนือลงมาเป็นเนินเขาเตี้ย ความสูงประมาณ ๓๕ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง บริเวณถัดลงมาเป็นเขาน้อย เขาตาโล และเขาเสาธงทองสูงประมาณ ๖๕ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง แนวเขานี้แตกตัวออกไปต่อเนื่องกับเขาพิทยาททางด้านทิศตะวันตก ซึ่งติดกับชายฝั่งทะเล สูงประมาณ ๙๘ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ซึ่งทำให้เกิดที่ราบระหว่างเชิงเขากับชายฝั่งทะเลอีก ๒ แห่ง อยู่ทางตอนบนและตอนล่าง โดยที่ราบตอนบนส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณนาเกลือ ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์กลางของชุมชนแถบนี้ ส่วนที่ราบตอนล่างมีลักษณะเป็นแถบยาวขนานไปกับชายฝั่งทะเล ซึ่งห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ ๑ กิโลเมตร และจากลักษณะของเนินเขาและที่ราบดังกล่าวทำให้เกิดทางน้ำตามธรรมชาติ ลักษณะลำน้ำโดยทั่ว ๆ ไปมีขนาดเล็กและตื้นเขินในช่วงฤดูแล้ง เช่น คลองนาเกลือ คลองเสือเผ้ว และคลองพิทยาสัน เป็นต้น รวมทั้งในเขตการปกครองของเมืองพิทยาสันบางส่วน มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะ อยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ ๘ กิโลเมตร เช่น เกาะล้าน เกาะครก และเกาะสาก เป็นต้น

๒.๔ พื้นที่

พื้นที่ทั้งหมด ๒๐๘.๑๐ ตารางกิโลเมตร (๑๓๐,๐๖๒.๕๐ ไร่)

- พื้นดิน (รวมเกาะล้าน)	๕๓.๔๔	ตารางกิโลเมตร (๓๓,๔๐๐ ไร่)
- พื้นน้ำ	๑๕๔.๖๖	ตารางกิโลเมตร (๙๖,๖๖๒.๕๐ ไร่)
- เกาะล้าน	๔.๐๗	ตารางกิโลเมตร (๒,๕๔๓.๗๕ ไร่)

ภาพที่ ๑ ขอบเขตที่ตั้งเมืองพัทยา

ที่มา: คณะภูมิสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ๒๕๖๔, กันยายน.

๒.๕ ลักษณะภูมิอากาศ

เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดเวียนประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ

๑) มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งนำความเย็นมาสู่พื้นที่และคลื่นลมปานกลาง และ ๒) มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมในช่วงฤดูฝน ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ทำให้มีฝนตกชุกและคลื่นลมแรง ลักษณะอากาศทั่วไป แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล ดังนี้

๑. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ เป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย และบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มี คุณสมบัติเย็นและแห้งแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากเมืองพัทยายู่ในละติจูดที่ค่อนข้างต่ำและไกลจากศูนย์กลางของบริเวณความกดอากาศสูง ทำให้อากาศหนาวเย็นที่แผ่ลงมาได้คลายความเย็นลงไป ประกอบกับเมืองพัทยามีชายฝั่งทะเลทำให้อากาศไม่หนาวเย็นมากนัก

๒. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ฤดูนี้จะมีลมฝ่ายใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม โดยมีกำลังค่อนข้างแรงและสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตามในฤดูร้อน เมืองพัทยามีอากาศไม่ร้อนมากนัก เนื่องจากมีลมทะเลช่วยบรรเทาความร้อน แต่จะมีคลื่นลมค่อนข้างแรงในช่วงบ่ายและเย็น

๓. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ซึ่งจะนำความชื้นจากทะเลอันดามันพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงใต้เริ่มต้นของมรสุมจะปรากฏมีฝนฟ้าคะนอง ในเดือนมิถุนายนฝนจะลดลงและเป็นช่วงฝนทิ้งช่วงเดือนที่มีฝนตกชุก คือ เดือนสิงหาคม เดือนกันยายน และเดือนตุลาคม โดยปริมาณฝนจะลดลงอย่างชัดเจนอีกครั้งประมาณเดือนพฤศจิกายน แสดงให้เห็นว่าฤดูฝนได้สิ้นสุดลง

อุณหภูมิมืองพัทยา อยู่ในเขตจังหวัดชลบุรี อยู่ติดชายฝั่งทะเลและอยู่ในภาคตะวันออกของ ประเทศ อุณหภูมิตลอดทั้งปีไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก กล่าวคือ ฤดูร้อน อากาศไม่ร้อนจัด และฤดูหนาว อากาศก็ ไม่หนาวจัด อุณหภูมิสูงสุดที่เคยตรวจวัดได้ ๓๗.๓ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๔ อุณหภูมิต่ำสุด ที่เคยวัดได้ ๑๔.๖ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ส่วนพื้นที่ที่เมืองพัทยานั้นอยู่ในเขต อำเภอบางละมุง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีฝนตกน้อยอยู่ในเกณฑ์ ต่ำกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร ปริมาณฝนสูงสุดใน ๒๔ ชั่วโมง ที่เคยตรวจวัดได้ ๓๖๗.๕๐ มิลลิเมตร เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๙

สำหรับปี ๒๕๖๑ อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๓๘.๗๐ องศาเซลเซียส (ตุลาคม ๒๕๖๑) อุณหภูมิเฉลี่ย ต่ำสุด ๒๐.๑๐ องศาเซลเซียส (มกราคม ๒๕๖๑) ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด ๘๔.๒๓ เปอร์เซ็นต์ (พฤษภาคม ๒๕๖๑) ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด ๗๔.๗๕ เปอร์เซ็นต์ (ธันวาคม ๒๕๖๑) ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด ๒๕๒.๐๐ มิลลิเมตร (กันยายน ๒๕๖๑) ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยน้อยที่สุด ๑๓.๑๐ มิลลิเมตร (ธันวาคม ๒๕๖๑)

๒.๖ ลักษณะของดิน

สภาพดินของพื้นที่บริเวณเมืองพัทยาประกอบด้วยหินประเภทต่าง ๆ อธิบายได้ดังนี้

๑) ตะกอนลำน้ำและหินกรวด (Alluvium, Eluvium, Valleyfill and River Gravel) เป็นบริเวณที่ตะกอนดินและหินกรวดถูกพัดพามาทับถม โดยน้ำซึ่งเกิดในยุคควอเทอร์นารีถึงปัจจุบันลักษณะ ดังกล่าวส่วนใหญ่ พบทางตอนบนของพื้นที่เมืองพัทยา

๒) หินแกรนิตและแกรโนไดโอไรท์ (Granite and Granodiorite) เป็นหินอัคนีซึ่งเกิดใน ยุคไทรแอสสิก พบเห็นได้ทั่วไปโดยเฉพาะริมชายฝั่งทะเล

๓) หินแกรนิต (Granite) เป็นหินอัคนีซึ่งเกิดในยุคคาร์บอนิเฟอรัสพบเห็นได้ทางด้าน ตะวันตกของเมืองพัทยาเป็นแนวยาวขนานกับถนนสุขุมวิท

๔) หน่วยหินกาญจนบุรี (Kanchanaburi Formation) เป็นหน่วยหินตะกอนและหินแปร ที่เกิดในยุคคาร์บอนิเฟอรัส ยุคดีโวเนียนและยุคไซลูเรียน ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มหินดินดาน หินทราย ในหลาย ๆ บริเวณที่แปรสภาพเป็นหินฟิลไลต์ หินอาร์กิลโลส หินควอร์ตไซต์และหินชนวน พบเห็นได้ บริเวณแนวชายฝั่ง ทะเลตั้งแต่ด้านเหนือลงมาถึงด้านใต้ของเมืองพัทยา (รวมถึงในเกาะล้าน)

๒.๗ ด้านการเมืองและการปกครอง

๒.๗.๑ เขตการปกครอง เขตการปกครองแบ่งเป็น ๔ ตำบล ดังนี้

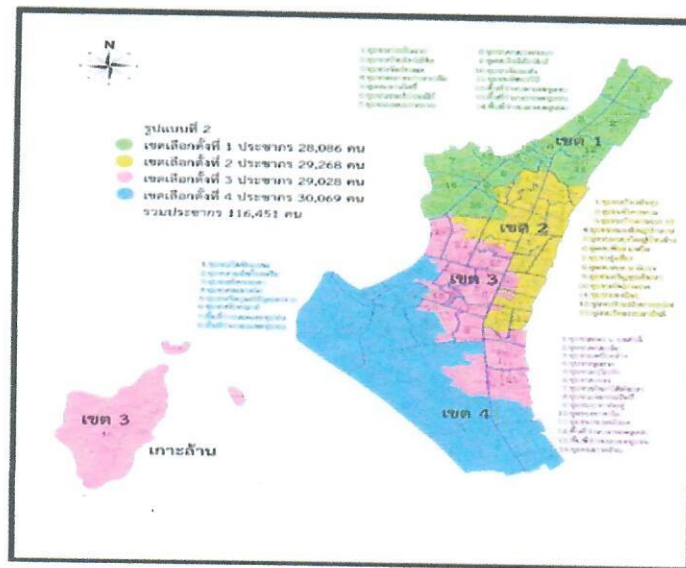
๑. ตำบลนาเกลือ หมู่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, และ ๗ (เกาะล้าน)

๒. ตำบลหนองปรือ หมู่ ๕, ๖, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒ และ ๑๓

๓. ตำบลห้วยใหญ่ หมู่ ๔ (บางส่วน)

๔. ตำบลหนองปลาไหล หมู่ ๖, ๗ และ ๘

ในปัจจุบันเมืองพัทยาแบ่งการปกครองทั้งหมดเป็น ๔ ตำบล และมีชุมชนทั้งสิ้น ๔๒ ชุมชน ซึ่งครอบคลุมทั้งพื้นที่ทางบกและทางทะเล ทำให้เมืองพัทยานั้นมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและเป็นจุดที่น่าสนใจ สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งจากภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยมีเขตการปกครองเมืองพัทยา แสดงดัง ภาพที่ ๒

ภาพที่ ๒ เขตการปกครองเมืองพัทยา
 ที่มา: เมืองพัทยา สำนักสวัสดิการสังคม ๒๕๖๖, มกราคม.

๒.๘ ประชากร

ประชากร เป็นทรัพยากรที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและมีผลสะท้อนถึงระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม แรงงาน การใช้ที่ดิน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตลอดจนสาธารณูปโภคต่าง ๆ ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ที่ดีในอนาคต

ตารางที่ ๑ จำนวนประชากรในเขตเมืองพัทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๗

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
๒๕๕๕	๕๑,๑๗๓	๕๙,๓๑๘	๑๑๐,๔๙๑	๒๐,๓๕๖
๒๕๕๖	๕๑,๖๓๙	๖๐,๒๗๑	๑๑๑,๙๑๐	๒๑,๑๒๒
๒๕๕๗	๕๒,๕๖๑	๖๑,๖๓๑	๑๑๔,๑๙๒	๒๑,๘๔๔
๒๕๕๘	๕๓,๒๓๙	๖๒,๖๐๑	๑๑๕,๘๔๐	๒๒,๒๕๕
๒๕๕๙	๕๓,๘๘๓	๖๓,๔๘๘	๑๑๗,๓๗๑	๒๒,๘๐๓
๒๕๖๐	๕๔,๓๐๖	๖๔,๒๐๕	๑๑๘,๕๑๑	๒๓,๙๖๙
๒๕๖๑	๕๔,๕๑๓	๖๔,๖๐๙	๑๑๙,๑๒๒	๒๓,๗๘๖
๒๕๖๒	๕๔,๗๑๘	๖๔,๘๑๔	๑๑๙,๕๓๒	๒๔,๖๗๒
๒๕๖๓	๕๓,๗๑๐	๖๓,๘๙๖	๑๑๗,๖๐๖	๒๕,๑๘๗
๒๕๖๔	๕๓,๓๔๒	๖๓,๕๗๖	๑๑๖,๙๑๘	๒๕,๒๑๕
๒๕๖๕	๕๓,๐๔๖	๖๓,๓๓๒	๑๑๖,๓๗๘	๒๕,๖๗๓
๒๕๖๖	๕๓,๑๔๒	๖๓,๗๒๑	๑๑๖,๘๖๓	๒๕,๙๐๖
๒๕๖๗	๕๓,๐๐๕	๖๓,๔๙๙	๑๑๖,๕๐๔	๒๖,๐๕๑

ที่มา : เมืองพัทยา สำนักปลัดเมืองพัทยา ฝ่ายทะเบียนราษฎรและบัตรประชาชน ๒๕๖๘, มกราคม.

ตารางที่ ๒ จำนวนประชากรเกาะล้าน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๗

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
๒๕๖๐	๑,๔๓๘	๑,๔๗๔	๒,๙๑๒	๖๑๙
๒๕๖๑	๑,๔๕๔	๑,๔๘๐	๒,๙๓๔	๖๒๖
๒๕๖๒	๑,๔๗๗	๑,๔๘๑	๒,๙๕๘	๖๔๙
๒๕๖๓	๑,๔๖๖	๑,๔๗๔	๒,๙๔๐	๖๖๗
๒๕๖๔	๑,๔๕๗	๑,๔๗๒	๒,๙๒๙	๖๗๕
๒๕๖๕	๑,๔๗๒	๑,๔๘๔	๒,๙๕๖	๗๒๑
๒๕๖๖	๑,๔๘๑	๑,๔๗๓	๒,๙๕๔	๗๒๒
๒๕๖๗	๑,๔๙๐	๑,๔๘๑	๒,๙๗๑	๑,๕๒๓

ที่มา : เมืองพัทยา สำนักปลัดเมืองพัทยา ฝ่ายทะเบียนราษฎรและบัตรประชาชน ๒๕๖๘, มกราคม.

ตารางที่ ๓ จำนวนประชากรในเขตเมืองพัทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ประชากร	ชาย	หญิง	รวม
ตำบลหนองปรือ	๒๙,๘๐๒	๓๗,๖๙๙	๖๗,๕๐๑
ตำบลหนองปลาไหล	๑,๑๔๗	๑,๓๐๖	๒,๔๕๓
ตำบลห้วยใหญ่	๖๓	๖๘	๑๓๑
ตำบลนาเกลือ (รวมเกาะล้าน)	๒๑,๙๙๓	๒๔,๔๒๖	๔๖,๔๑๙
รวม	๕๓,๐๐๕	๖๓,๔๙๙	๑๑๖,๕๐๔

ที่มา : เมืองพัทยา สำนักปลัดเมืองพัทยา ฝ่ายทะเบียนราษฎรและบัตรประชาชน ๒๕๖๘, มกราคม.

ตารางที่ ๔ จำนวนครัวเรือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ประชากร	จำนวน (ครัวเรือน)	จำนวน (หลังคาเรือน)
ตำบลหนองปรือ	๑๖,๗๙๙	๑๓๘,๗๕๕
ตำบลหนองปลาไหล	๖๐๙	๑,๔๓๐
ตำบลห้วยใหญ่	๒๕	๔๓
ตำบลนาเกลือ (รวมเกาะล้าน)	๘,๖๑๘	๓๙,๓๔๐
รวม	๒๖,๐๕๑	๑๗๙,๕๖๘

ที่มา : เมืองพัทยา สำนักปลัดเมืองพัทยา ฝ่ายทะเบียนราษฎรและบัตรประชาชน ๒๕๖๘, มกราคม.

๒.๙ สภาพทางสังคม

เมืองพัทธยาเป็นเมืองท่องเที่ยวหลัก มีความสำคัญและเป็นที่รู้จักระดับโลก มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งได้ส่งผลให้ชุมชนส่วนใหญ่แปรเปลี่ยนเป็นชุมชนพาณิชยกรรมและบริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว บางชุมชนยังมีลักษณะเป็นชุมชนเกษตรกรรมหรือชุมชนประมง ในปัจจุบันมีชุมชนในเขตเมืองพัทธยา ๔๒ ชุมชน นอกจากนี้ยังพบการอพยพโยกย้ายของประชากรจากทุกภาคของประเทศและชาวต่างประเทศจากทุกภูมิภาคของโลกเข้ามาทำงานและพักอาศัยในเขตเมืองพัทธยาเป็นจำนวนมาก ทำให้สภาพสังคมมีความ ซับซ้อนและหลากหลายทั้งทางศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีความเป็นอยู่ ประชากรส่วนใหญ่ของเมืองพัทธยานับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๘๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมด รองลงมานับถือศาสนาอิสลามร้อยละ ๑๖ นับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ ๒ และศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ ๒

๓. สถิติคุณภาพอากาศของเมืองพัทธยา

ตารางที่ ๕ สถิติคุณภาพอากาศของเมืองพัทธยารายเดือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

เดือน	PM _{2.5} (µg/m ³) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง			จำนวนวันที่ค่าเกินมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	(> 50µg/m ³)	(> 37.5µg/m ³)
มกราคม	๓๑.๘๙	๒๒.๐๙	๔๙.๑๗	๐	-
กุมภาพันธ์	๓๑.๙๐	๒๑.๗๕	๖๔.๔๔	๓	-
มีนาคม	๒๗.๒๓	๑๑.๖๘	๕๒.๔๙	๒	-
เมษายน	๒๙.๖๒	๑๖.๘๑	๖๙.๑๔	๓	-
พฤษภาคม	๒๐.๒๔	๑๓.๙๗	๒๔.๑๑	๐	-
มิถุนายน	๑๑.๔๒	๘.๐๑	๒๐.๐๕	๐	-
กรกฎาคม	๑๐.๔๗	๗.๙๔	๑๗.๖๐	-	๐
สิงหาคม	๑๐.๘๗	๙.๓๗	๑๓.๑๙	-	๐
กันยายน	๑๐.๒๓	๘.๑๑	๑๐.๒๓	-	๐
ตุลาคม	๑๒.๓๗	๙.๖๕	๑๙.๖๓	-	๐
พฤศจิกายน	๒๐.๗๓	๑๑.๙๒	๓๐.๙๒	-	๐
ธันวาคม	๒๕.๐๙	๑๔.๗๗	๓๘.๑๔	-	๐

*** ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีค่าเกินมาตรฐาน จำนวนทั้งสิ้น.....๘.....วัน

ที่มา : เมืองพัทธยา สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนควบคุมมลพิษ ฝ่ายจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ๒๕๖๖

หมายเหตุ : ปรับค่ามาตรฐานจาก ๕๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร เป็น ๓๗.๕ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๖ ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในชั้นบรรยากาศทั่วไป ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

ตารางที่ ๖ สถิติคุณภาพอากาศของเมืองพัทยารายเดือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เดือน	PM _{2.5} (µg/m ³) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง			จำนวนวันที่ค่าเกินมาตรฐาน (> 37.5µg/m ³)
	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	
มกราคม	๓๖.๗๘	๑๙.๒๑	๕๒.๘๒	๑๗
กุมภาพันธ์	๒๙.๖๒	๑๘.๗๐	๕๘.๑๙	๓
มีนาคม	๒๐.๓๕	๑๓.๑๕	๓๕.๔๙	-
เมษายน	๑๗.๙๓	๙.๕๗	๒๕.๑๒	-
พฤษภาคม	๑๖.๓๐	๙.๐๒	๓๔.๓๐	-
มิถุนายน	๙.๗๘	๕.๓๙	๑๓.๖๒	-
กรกฎาคม	๘.๘๐	๖.๒๐	๑๐.๗๘	-
สิงหาคม	๗.๐๕	๓.๙๐	๑๑.๐๑	-
กันยายน	๙.๐๙	๕.๓๖	๒๐.๑๗	-
ตุลาคม	๑๐.๒๓	๖.๐๓	๒๘.๑๓	-
พฤศจิกายน	๑๖.๓๐	๘.๘๗	๓๓.๒๘	-
ธันวาคม	๑๘.๔๐	๖.๖๔	๒๖.๗๙	-

*** ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีค่าเกินมาตรฐาน จำนวนทั้งสิ้น ๒๐ วัน

ที่มา : เมืองพัทยา สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนควบคุมมลพิษ ฝ่ายจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ๒๕๖๗

ตารางที่ ๗ ค่าความเข้มข้นของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ผลพิษทางอากาศที่เทียบเท่ากับค่าดัชนีคุณภาพอากาศ

AQI	PM _{2.5} (ug/m ³) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง	ความหมาย	คำอธิบาย
0 - 25	0-15.0	คุณภาพอากาศดี มาก	ประชาชนทุกคนสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ
26 - 50	15.1-25.0	คุณภาพอากาศดี	ประชาชนทั่วไป : สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งได้ตามปกติ ประชาชนกลุ่มเสี่ยง : ควรสังเกตอาการผิดปกติ เช่น ไอบ่อย หายใจถี่ หายใจไม่ออก แน่นหน้าอก คลื่นไส้ หรือ รังเวียนศีรษะ
51 - 100	25.1-37.5	ปานกลาง	ประชาชนทั่วไป : ลดระยะเวลาการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก ประชาชนกลุ่มเสี่ยง : ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากป้องกัน PM 2.5 ทุกครั้ง ที่ออกนอกอาคาร ลดระยะเวลาการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก หากมีอาการผิดปกติให้รีบปรึกษาแพทย์
101 - 200	37.6-75.0	เริ่มมีผลกระทบต่อ สุขภาพ	ประชาชนทั่วไป : ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากป้องกัน PM 2.5 ทุกครั้ง ที่ออกนอกอาคาร จำกัดระยะเวลาในการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมากและควรสังเกตอาการผิดปกติ เช่น ไอ หายใจถี่ อ่อนเพลีย ประชาชนกลุ่มเสี่ยง : ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากป้องกัน PM 2.5 ทุกครั้ง ที่ออกนอกอาคาร เลี่ยงการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ หากมีอาการผิดปกติให้รีบไปพบแพทย์
201 ขึ้นไป	75.1 ขึ้นไป	มีผลกระทบต่อ สุขภาพ	ประชาชนทุกคน : งดกิจกรรมกลางแจ้ง หากมีความจำเป็นต้องทำกิจกรรมกลางแจ้งให้ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองทุกครั้ง เช่น หน้ากากป้องกัน PM 2.5 หากมีอาการผิดปกติให้รีบไปพบแพทย์และผู้ที่มิโรคประจำตัว ควรอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยจากมลพิษทางอากาศ ให้เตรียมยาและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมและปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด

๔. ที่ตั้งสถานีตรวจวัดติดตามคุณภาพอากาศในพื้นที่เมืองพัทยา

ปัจจุบันเมืองพัทยามีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศชนิดเคลื่อนย้าย Trailer Mobile จำนวน ๑ สถานี ซึ่งสามารถปฏิบัติงานได้สะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ โดยผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถตรวจวัดระดับมลพิษทางอากาศและเสียง พร้อมแสดงผลการตรวจวัดได้แบบ Real Time Monitoring บนจอแสดงผล LED ประจำสถานีตรวจวัดอากาศชนิดเคลื่อนย้าย Trailer Mobile และสามารถสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีด้านสิ่งแวดล้อมของเมืองพัทยาให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

๕. วิสัยทัศน์

เมืองพัทยากำหนดมาตรการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีมาตรฐานเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. พันธกิจ

- ๖.๑ สร้างความตระหนัก และความเข้าใจในผลกระทบของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
- ๖.๒ มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
- ๖.๓ มีการบริหารจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. เป้าหมาย

- ๗.๑ การลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงใหม่เกิดขึ้น
- ๗.๒ มีระบบบริหารจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ได้อย่างรวดเร็วและวางแนวทางการตั้งรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมีมาตรฐาน
- ๗.๓ ส่งเสริมภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์

๘. ตัวชี้วัด

- ๘.๑ ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เฉลี่ยต่อวัน น้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
- ๘.๒ จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ลดลงกว่าร้อยละ ๕๐ เมื่อเทียบกับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๙. นิยามและความหมาย

๙.๑ ภัยจากมลพิษทางอากาศประเภท $PM_{2.5}$ (Particulate Matter : PM) เป็นสถานการณ์ที่มลพิษทางอากาศ ประเภทฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน หรือ $PM_{2.5}$ ที่มีแหล่งกำเนิดจากสถานการณ์ทางธรรมชาติ หรือจากกิจกรรมของมนุษย์และเกิดการสะสมในบรรยากาศทำให้ $PM_{2.5}$ ปกคลุมพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชนจนมีความเสี่ยงทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนจำนวนมาก

๙.๒ $PM_{2.5}$ (Particulate Matter with diameter of Less than ๒๐๕ micron) คือ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ อาจเทียบอย่างง่ายว่ามีขนาดประมาณ ๑ ใน ๒๕ ของเส้นผ่าศูนย์กลางของเส้นผมมนุษย์ ขนจมูกของมนุษย์ไม่สามารถกรองได้ทำให้ฝุ่นละอองนี้สามารถแพร่กระจายเข้าสู่ทางเดินหายใจ กระแสเลือด และแทรกซึมสู่กระบวนการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย เพิ่มความเสี่ยงเป็นโรคเรื้อรังและมะเร็ง

๙.๓ มลพิษทางอากาศ (Air Pollution) คือ สภาพอากาศที่มีสารเจือปน และถ้าสารเจือปนนี้สะสมอยู่ในอากาศเป็นเวลานาน ๆ จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์สัตว์และพืชผลต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ สภาพอากาศที่มีสารเจือปนเหล่านั้น

๙.๔ หมอก (Fog ,Smog) คือ เมฆที่เกิดในระดับใกล้พื้นดิน ซึ่งทำให้ทัศนวิสัยหรือการมองเห็นเลวลงเป็นอันตรายทั้งทางบกและทางอากาศ ในวันที่มีอากาศชื้นและท้องฟ้าใส พอตกลงคืนพื้นดินจะเย็นตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้อุณหภูมิในอากาศเหนือดินควบแน่นเป็นหยดน้ำ หมอกซึ่งเกิดขึ้นโดยวิธีนี้จะมีอุณหภูมิและความหนาแน่นสูงเคลื่อนตัวลงสู่ที่ต่ำและมีอยู่อย่างหนาแน่นในหุบเขา

๙.๕ ควีน (Smoke) จัดเป็นคอลลอยด์ที่มีอนุภาคของแข็งหรือของเหลว กระจายอยู่ในตัวกลางที่เป็นแก๊สที่มีอยู่ในอากาศ จะถูกปล่อยออกมาเมื่อมีการเผาวัสดุหรือเกิดจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบทางเคมี โดยใช้ความร้อนพร้อมกับปริมาณของอากาศหรือผสมในมวลสารชนิดอื่น ซึ่งเป็นส่วนเกินจากผลที่เกิดขึ้นจากความร้อน

๙.๖ หมอกควัน (Haze , Smog) คือ ปรากฏการณ์ที่ฝุ่นควัน และอนุภาคแขวนลอยในอากาศรวมตัวกันในสภาวะ ที่อากาศปิดหมอกควันเกิดขึ้นได้ง่ายในสภาพอากาศแห้ง (แตกต่างจากหมอกที่สภาพอากาศต้องมีความชื้นสูงพอ) ลักษณะภูมิประเทศที่เอื้อให้เกิดหมอกควันปกคลุม ได้แก่ พื้นที่แอ่งกระทะ หรือพื้นที่ปิดระหว่างหุบเขา ประกอบกับบรรยากาศเหนือภูมิประเทศนั้นมีชั้นอุณหภูมิผกผันเกิดขึ้น (Temperature Inversion) ตามทฤษฎีมวลอากาศเย็นจะอยู่ใกล้พื้นดินเพราะมีความหนาแน่น และมีน้ำหนักมากกว่ามวลอากาศร้อน ถ้าหากมวลอากาศร้อน (ที่ไหลอยู่ด้านบนของอากาศเย็น) เคลื่อนตัวอย่างรวดเร็วและรุนแรงเพียงพอแล้ว จะสามารถปิดกั้นการถ่ายเท ความร้อนและอนุภาคแขวนลอยในบรรยากาศด้านล่างไม่ให้ขึ้นมาด้านบนได้ (ปรากฏการณ์ El Nino เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความรุนแรงของมวลอากาศในชั้นบรรยากาศ)

๙.๗ การเผาในที่โล่ง หมายความว่า ไฟไหม้การเผาไหม้หรือไฟคุกรุ่นใด ๆ หรือการเผาวัสดุใด ๆ ที่เกิดขึ้นในที่เปิดโล่ง โดยที่ฝุ่น ควัน ก๊าซ และสารพิษอื่นจากการเผาไหม้สามารถแพร่กระจายไปได้ในบรรยากาศ

๙.๘ ไฟป่า หมายความว่า ไฟที่เกิดจากสาเหตุใดก็ตามแล้วลุกลามไปได้โดยอิสระปราศจากการควบคุม ทั้งนี้ ไม่ว่าไฟนั้นจะเกิดขึ้นในป่าธรรมชาติหรือสวนป่า

๑๐. อ้างอิง

๑๐.๑ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐.๒ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง”
พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗

๑๐.๓ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

๑๑. ขั้นตอนการปฏิบัติ

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ของเมืองพัทยาให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน โดยแบ่งแผนดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการ ระยะเผชิญเหตุ และระยะมาตรการภาพรวมที่ดำเนินงานต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

๑. ระยะเตรียมการ

๑.๑ การเตรียมการในภาพรวม

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘									หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑	ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างสม่ำเสมอ โดยประกาศผ่านทางช่องทางออนไลน์หรือช่องทางอื่นๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้	↓												สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักการท่องเที่ยวและกีฬา
๒	ตรวจสอบค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ โดยที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ต้องไม่เกินกว่าค่ามาตรฐานตามที่ทางกรมควบคุมมลพิษกำหนด	↓												สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓	ตรวจสอบโครงการก่อสร้างต่างๆ ที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} อย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดให้ผู้รับเหมาหรือผู้รับจ้าง มีมาตรการในการป้องกันไม่ให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} เกิดการกระจายและส่งผลกระทบต่อประชาชน	↓												สำนักช่าง

แผนการดำเนินงาน...

แผนดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

๑. ระยะเตรียมการ

๑.๑ การเตรียมการในภาพรวม (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘									หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๔	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน โดยดำเนินการสื่อสารเชิงรุกตรงจุดต่อเนื่อง ทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังสถานการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการของภาครัฐ โดยเฉพาะการไม่เผาป่า ไม่เผาในพื้นที่การเกษตร ความตระหนักในภัยและความเสียหายจากการเผาให้ประชาชนต้นตัวอยู่เสมอ	↓											↑	สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักการท่องเที่ยวและกีฬา
๕	บรรจุกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และ แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไว้ในแผนพัฒนาเมืองพัทยายเป็นประจำทุกปี				↕									สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ
๖	บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	↓											↑	สำนักปลัดเมืองพัทยา สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนการดำเนิน...

แผนดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

๑. ระยะเตรียมการ

๑.๒ การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘									หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๗	ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกับผู้ก่อให้เกิดเหตุรำคาญและหาพบว่าเหตุรำคาญนั้นก่อให้เกิดเหตุรำคาญและหาพบว่าเหตุรำคาญนั้นขยายเป็นวงกว้างให้ประกาศให้พื้นที่นั้น เป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ และดำเนินการแก้ไขปัญหาระบุราคาญให้ยุติโดยเร็ว	↓											↑	สำนักสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	
๘	ตรวจสอบรถยนต์ในสำนักงานให้มีการตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์ เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง เพื่อไม่ให้ปล่อยค่าควันดำที่เกินมาตรฐาน									ขึ้นอยู่กับระยะเวลาของการใช้งาน					ทุกหน่วยงาน
๙	ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชน ในพื้นที่ตรวจเช็ค ศสภาพเครื่องยนต์ และ เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องอย่างสม่ำเสมอ	↓											↑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา	

แผนดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

๒. ระยะเผชิญเหตุ

๒.๑ การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗				พ.ศ. ๒๕๖๘								หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑	ประชาสัมพันธ์ ถึงสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ	↓											→	สำนักสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๒	จัดทำหน้าปกอนามัยให้กับประชาชนในพื้นที่		↓				→							สำนักสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๓	ระงับการก่อสร้างในพื้นที่ในช่วงเวลาวิกฤต เพื่อเป็นการลดการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	↓											→	สำนักสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๔	จัดกิจกรรม Kick Off ในการณรงค์การป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} อาทิ จัดกิจกรรม Big Cleaning Day ฉีดล้างทำความสะอาดล้างถนน	↓											→	สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕	จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการรับมือต่อสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} แก่พนักงานเมืองพัทยา				↓			→						สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๒. มาตรการบริหารจัดการในภาพรวม

๑๒.๑ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เช่น การปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพื่อดูดซับก๊าซคาร์บอนไดร็อกไซด์และกรองฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} การรณรงค์ใช้รถยนต์ การประหยัดพลังงาน ในอาคารสำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การลดใช้พาหนะที่ผลิตจากพลาสติก เป็นต้น

๑๒.๒ ให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกสอดส่องความเรียบร้อยในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และหากพบเจอเหตุ ผิดสังเกตให้รีบรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ทราบ

๑๒.๓ ปลุกฝังจิตสำนึกให้แก่เด็ก นักเรียน เยาวชน ให้เข้าใจถึงปัญหาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อย่างสม่ำเสมอ

๑๓. กฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง

๑๓.๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑๓.๒ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๓.๓ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๗

๑๓.๔ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐

๑๓.๕ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒)

๑๓.๖ หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๑๙๙ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๘

๑๓.๗ หนังสือจังหวัดชลบุรี ด่วนที่สุด ที่ ขบ ๐๐๒๓.๖/ว ๕๖๓ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘

๑๓.๘ หนังสือจังหวัดชลบุรี ด่วนที่สุด ที่ ขบ ๐๐๒๓.๖/ว ๖๔๕ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘

๑๓.๙ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/ว ๙๗๘ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๘

๑๓.๑๐ หนังสือจังหวัดชลบุรี ด่วนที่สุด ที่ ขบ ๐๐๒๓.๖/ว ๘๐๙ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๘

SO₂
Soot PM2.5 NO₂

